

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Фінанси (EI0002CFINS)	
Academic year / Навчальний рік - Семестр		2022/2023 1 семестр
Course of study / Назва спеціальності	072 Фінанси, банківська справа та страхування	
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» перший (бакалаврський) рівень - 4 ECTS Обов'язкова Українська	
Author / Укладач	Ізмайлова Наталія Вадимівна, кандидат економічних наук, доцент Державний університет економіки і технологій e-mail:izmaylova_nv@kneu.dp.ua , https://orcid.org/0000-0002-9684-0279	
Консультації		вівторок, 15.30-16.00

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

В умовах ринкових відносин фінанси використовуються державою як ефективний регулятор усіх сфер економічного життя суспільства. Практично всі економічні інструменти господарювання (ціноутворення, оплата праці, комерційні розрахунки, інвестиційна діяльність, кредитування, бухгалтерський облік тощо) пов'язані з фінансами. Тому курс «Фінанси» має міжгалузевий характер. У курсі розглядається загальна теорія фінансів, їх генезис, об'єктивні передумови виникнення фінансів, специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення, організація фінансової системи, а також вплив фінансів на формування бюджету держави в умовах становлення ринкових відносин. Особливість теоретичного курсу «Фінанси» полягає в тому, що базуючись на системи економічних законів та категорій ринкової економіки, він вивчає конкретні форми дії цих законів в сфері фінансів.

Мета дисципліни – формування базових знань з теорії фінансів, закономірностей їх функціонування на макро і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. ПРЕДМЕТ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ. ФІНАНСОВІ КАТЕГОРІЇ

Предмет і метод науки про фінанси. Об'єктивні передумови виникнення фінансів. Фінанси як економічна, вартісна, категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення.

Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Фінансова наука як економічний аналіз діяльності держави. Місце та роль інформації в моделі економічної поведінки. Загальна модель економічної поведінки.

Взаємозв'язок фінансів з іншими вартісними категоріями.

Функції фінансів як виявлення найважливіших суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів. Дискусійні питання щодо функцій фінансів.

Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин. Склад і особливості формування централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів. Фінансові резерви.

Тема 2. ГЕНЕЗИС І ЕВОЛЮЦІЯ ФІНАНСІВ

Суспільний розподіл праці. Розвиток товарного виробництва та його вплив на фінансові відносини. Розвиток грошового господарства: формування та використання основних функцій грошей. Два основні етапи розвитку фінансів. Зміна суспільних формацій та демократизація суспільства у контексті фінансових відносин. Поява самостійних, незалежних суб'єктів господарювання щодо здійснення підприємницької діяльності для виробництва необхідних грошових фондів. Укріплення централізованої держави – провідника економічних інтересів та забезпечення системи законодавчих та правових норм (перерозподіл засобів). Утворення сучасної фінансової системи: суб'єкти та об'єкти, структура за сферами застосування: державна, міжнародна, фінанси підприємств і організацій. Фінансова система України, принципи побудови.

Тема 3. ФІНАНСОВЕ ПРАВО ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Фінансова політика – складова частина економічної і соціальної політики держави. Взаємозв'язок фінансів і фінансової політики. Основні напрямки фінансової політики, її завдання. Стратегія і тактика фінансової політики. Фінансова політика України на сучасному етапі.

Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою. Складові елементи фінансового механізму.

Фінансове планування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів, їх характеристика. Основні зміни у фінансовому плануванні при переході до ринку.

Управління фінансами. Об'єкти і суб'єкти управління. Управління фінансами на рівні міністерств, відомств, підприємств і організацій.

Центральний апарат Міністерства фінансів України в управлінні фінансами.

Роль місцевих фінансових організацій в управлінні фінансами.

Фінансовий контроль. Сутність і призначення фінансового контролю. Види, форми і методи фінансового контролю.

Організація фінансового контролю.

Суб'єкти фінансового контролю в Україні.

Шляхи підвищення дієвості фінансового контролю.

Правове регулювання фінансових відносин. Фінансове право. Розвиток фінансового законодавства в Україні.

Тема 4. ПОДАТКИ. ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Суть і функції податків. Класифікація податків, її ознаки.

Податкова політика: поняття та її принципи. Фактори, що визначають напрямки і характер податкової політики.

Податкова політика України в сучасних умовах. Особливості податкової політики в період становлення ринкових відносин.

Розвиток видів податків і форм оподаткування.

Розвиток системи прямого і майнового оподаткування в Україні.

Становлення і розвиток системи непрямого оподаткування в Україні.

Становлення системи місцевого оподаткування в Україні.

Реформування податкової політики України.

Тема 5. БЮДЖЕТ. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

Місце і значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Бюджет як економічна категорія в системі вартісних категорій. Бюджетний механізм фінансового регулювання в умовах переходу до ринкових відносин.

Функції бюджету: розподільна, контрольна і функція забезпечення існування держави. Зв'язок функцій бюджету з функціями фінансів.

Поняття бюджетної системи. Види бюджетів України. Розподіл доходів і видатків між ланками бюджетної системи.

Бюджетний устрій. Бюджетне регулювання. Поняття закріплених і регулюючих доходів.

Бюджетне планування і прогнозування. Організація бюджетного планування, її етапи. Удосконалення бюджетного планування і бюджетного регулювання.

Бюджетне право. Бюджетні права державних органів законодавчої й виконавчої влади.

Бюджетний процес і його основні елементи.

Бюджетний контроль. Місце бюджетного контролю в системі фінансового контролю.

Державний бюджет – основний фінансовий план країни. Ознаки державного бюджету.

Тема 6. ДОХОДИ І ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Економічна сутність доходів і видатків бюджету, їх класифікація. Форми прояву доходів і видатків, їх матеріальне втілення. Форми і методи мобілізації грошових коштів до бюджету.

Доходи державного бюджету. Формування доходів державного бюджету, їх склад і структура.

Видатки державного бюджету. Основні напрямки використання бюджетних коштів. Принципи бюджетного фінансування.

Бюджетний дефіцит. Поняття і причини виникнення. Класифікація бюджетного дефіциту залежно від виду. Проблеми скорочення і можливі джерела покриття. Методи фінансування дефіциту бюджету. Основні форми бюджетного профіциту. Збалансування бюджету: три основні концепції.

Тема 7. ДЕРЖАВНИЙ КРЕДИТ

Економічна суть державного кредиту, його роль в формуванні додаткових фінансових ресурсів держави і покритті бюджетного дефіциту. Відмінність державного кредиту від банківського.

Види державного кредиту. Внутрішній і зовнішній державний кредит.

Державний борг. Капітальний і поточний державний борг. Причини і наслідки зростання державного боргу. Джерела погашення державного боргу. Економічні та соціальні наслідки державного боргу.

Тема 8. СТРАХУВАННЯ ТА СТРАХОВИЙ РИНОК

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервного суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування.

Класифікація основних форм страхової діяльності.

Функції страхування. Взаємозв'язок функцій страхування з функціями фінансів.

Страховий ринок. Поняття страхового ринку та його організаційна структура. Учасники страхового ринку.

Формування і розвиток страхового ринку в Україні.

Тема 9. ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Сутність фінансового ринку, його роль в мобілізації і розподілі фінансових ресурсів.

Класифікація складових фінансових ринків.

Види цінних паперів, які можуть випускатись і обертатись в Україні. Основні характеристики цінних паперів.

Фондова біржа, організація й порядок роботи. Правові положення.

Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Правове регулювання фінансового ринку.

Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

Тема 10. ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сутність фінансів підприємницьких структур, їх функції і основи організації. Грошові надходження підприємств, їх склад, економічна характеристика і класифікація.

Фінанси підприємств (об'єднань) матеріального виробництва.

Фінанси підприємств і організацій невиробничої сфери.

Фінанси громадських об'єднань.

Фінанси професійних спілок. Фінанси політичних партій і громадського руху.

Особливості фінансових відносин на підприємствах різних форм власності і господарювання.

Тема 11. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Поняття фінансового механізму зовнішньоекономічних відносин. Суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності.

Валютне регулювання і валютні обмеження. Використання валютних надходжень.

Валютний курс. Порядок встановлення і методологія обчислення валютного курсу національної грошової одиниці України.

Митне регулювання зовнішньоекономічних відносин. Міжнародний фінансовий ринок. Державний контроль за здійсненням валютних операцій і своєчасним надходженням коштів.

ТЕМА 12. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Сутність фінансового менеджменту. Мета фінансового менеджменту. Система основних задач, спрямованих на реалізацію головної мети фінансового менеджменту.

Функції фінансового менеджменту: як управлінської системи та як спеціальної області управління підприємством.

Стратегічний та оперативно-тактичний фінансовий менеджмент. Механізм реалізації фінансового менеджменту.

Цілі та задачі управління фінансами підприємства. Фінансовий механізм підприємства. Фінансова політика підприємства. Фінансові важелі, стимули і санкції. Апарат управління фінансами. Функції фінансової дирекції. Завдання і обов'язки фінансового персоналу. Функції фінансового менеджера. Інформаційна база управлінських рішень. Методологія прийняття управлінських фінансових рішень.

Глибина знань залежатиме в першу чергу від ерудиції, професійного рівня, оперативно і по-державному вирішувати проблеми, що виникають на практиці. І в цьому не останнє місце займає вивчення і розуміння студентами дисципліни "Фінанси" через виконання індивідуальної роботи. Метою індивідуальної роботи є закріплення знань, отриманих студентами при вивченні теоретичного курсу на лекційних заняттях, в процесі самостійної роботи, в практиці фінансової, облікової, маркетингової роботи тощо.

Згідно навчального плану підготовки здобувачів на бакалаврському рівні вищої освіти, обсяг індивідуальної роботи з дисципліни "Фінанси" складає 12 годин.

Тема	Форма роботи	Обсяг у годинах	Термін виконання	Форма контролю	Термін контролю
Бюджет і бюджетний устрій	Опрацювання літератури, складання і аналіз таблиць	4	5 тиждень	Захист у позааудиторний час	9 тиждень
Доходи і видатки державного бюджету	Виконання розрахунків, складання і аналіз таблиць	4	7 тиждень	Захист у позааудиторний час	9 тиждень
Місцеві фінанси	Складання і аналіз таблиць	4	8 тиждень	Захист у позааудиторний час	9 тиждень
Разом		12	x	x	x

Для виконання студентами запропонована робота за чотирма темами курсу, зокрема "Бюджет і бюджетний устрій", "Доходи і видатки державного бюджету", "Місцеві фінанси". Індивідуальні завдання розподіляються між студентами згідно варіанту. Завдання з цих тем містять складання аналітичних таблиць і виконання розрахунків.

Перед виконанням індивідуальної роботи студенти повинні опрацювати перелік рекомендованої літератури, а потім приступити до її виконання.

На виконання завдань індивідуальної роботи відводиться один тиждень.

Рекомендований обсяг роботи – 7-8 сторінок рукописного тексту. Індивідуальне завдання оформлюється у відповідності з методичними вказівками щодо оформлення письмової роботи студентів.

Захист індивідуальних завдань проводиться у поза аудиторний час згідно складеного викладачем графіку та затвердженого на засіданні кафедри.

Захист передбачає собою коротке викладання змісту роботи: як досягнуто поставленої мети, які результати одержані та їхня інтерпретація тощо, а також відповіді на питання викладача, що уточнюють глибину розуміння суті виконаної роботи та можливості їх практичного застосування. Якість виконаної індивідуальної роботи підвищується, якщо відповіді на питання обґрунтовані, відповідають теорії фінансів, містять посилання на чинне законодавство.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом та засвоєння знань і навичок у час, вільний від учбових занять. Самостійна робота студента – основний шлях формування таких рис особистості, як самостійність, активність, ініціативність тощо.

При виконанні самостійної роботи необхідно:

- правильно розуміти закономірності у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємницької діяльності та населення;
- розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи;
- показати можливі напрямки впливу фінансів на суспільний прогрес і роль фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкових відносин;
- визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів економічної політики держави.

Студенти мають набути глибокі та тривкі знання з курсу "Фінанси" за умов правильно організації самостійної роботи. Ця робота повинна проводитися за такими формами:

1. Підготовка до лекцій за допомогою:
  - ведення конспекту лекцій і робочого зошиту студентів;
  - вивчення питань, що не висвітлені в лекціях;
  - використання інформаційно-методичного блоку з дисципліни (схеми, ілюстрації, таблиці, креслення тощо).
2. Підготовка до практичних (семінарських) занять за допомогою вивчення:
  - лекційного матеріалу;
  - окремих тем курсу по підручникам і навчальним посібникам, що рекомендуються;
  - проблемних і контрольних питань;
  - законодавчих і нормативних документів, які передбачені списком літератури;
  - статистичних матеріалів та аналізу певних фінансових показників держави.
3. Науково-дослідна робота студентів (НДРС), яка передбачає:

- написання і захист рефератів;
  - проведення досліджень з теорії фінансів з подальшим написанням публікацій і статей в наукових збірниках;
  - участь у проведенні наукових конференцій, виступи з доповідями і тезами на них;
  - залучення студентів до виконання держбюджетної теми по кафедрі.
4. Проведення самоперевірки знань студентів через тестування.
  5. Засвоєння спеціальних термінів з дисципліни.
  6. Підготовка до іспиту.

Курсова робота з дисципліни «Фінанси» є складовою навчального процесу і сприяє розширенню знань майбутнього спеціаліста, індивідуальному підходу до опрацювання та викладення теоретичного та практичного матеріалу щодо обраної теми дослідження

Мета курсової роботи – допомогти студентові закріпити та поглибити теоретичні знання, здобуті у процесі вивчення дисципліни «Фінанси», а також опанувати методи та інструменти науково-дослідної роботи та навички її викладення.

Курсова робота свідчить, наскільки знання, здобуті студентами в процесі вивчення курсу «Фінанси», є глибокими і фундаментальними; характеризує вміння студентів самостійно дослідити поставлені питання обраної теми.

Курсова робота повинна бути міні-науковою працею, де студент має показати:

- знання і правильне розуміння закономірностей, що складаються у фінансовій сфері;
- уміння самостійно працювати з інформаційними джерелами, користуватись законодавчим та інструктивним матеріалом, викладати власну точку зору на проблемні питання та робити обґрунтовані висновки щодо поліпшення фінансових відносин, вдосконалення фінансової системи;

- здатність використовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та узагальнення цифрового матеріалу, застосовувати сучасні методи дослідження з використанням таблиць, графіків, схем, діаграм та ін.

У курсовій роботі студент повинен логічно і послідовно викласти основні положення, що розкривають зміст обраної теми, показати розуміння тих процесів, що відбуваються у фінансовій системі.

Окремо необхідно зупинитись на дискусійних питаннях теорії і практики фінансових відносин. Якщо в економічній літературі відсутня єдина точка зору з питань, що досліджуються, слід навести визначення кількох авторів, дати їх критичну оцінку та висловити власну думку з даного приводу, обґрунтовану теоретичними знаннями. Це допоможе більш глибокому засвоєнню матеріалу.

Курсова робота з дисципліни «Фінанси» має відповідати сучасному стану теоретичної науки, базуватися на офіційних нормативних документах, відображати фактичні дані з практики фінансових відносин на державному, регіональних та місцевих рівнях.

Робота повинна мати чітку і логічну структуру, складовими частинами якої є вступ, основна частина та висновки.

У **вступі** (2-3 сторінки) необхідно обґрунтувати актуальність обраної теми, її значимість та стан дослідженості (вказуються провідні економісти, що досліджували дану проблему в алфавітному порядку), визначити мету і завдання курсової роботи, предмет дослідження, вказати методологічну основу дослідження, що використовувалась під час написання курсової роботи, а також зазначити джерела інформації та програмне забезпечення ЕОМ, що використовувалось з метою раціонального використання часу та якісного викладення й оформлення досліджень.

При написанні **основної частини** (20-25 сторінок) необхідно відповідно до плану розкрити суть обраної теми. Дана частина роботи може складатись з 4-5 розділів, що мають бути змістовно пов'язані між собою (мати логічний перехід від одного до іншого).

У **першому** розділі мають міститись теоретичні та методологічні положення обраної теми. Необхідно вказати на роль та значимість предмету дослідження у фінансовій системі та економіці держави, а також звернути особливу увагу на дискусійність предмету дослідження в економічній літературі. Якщо окремі автори по різному трактують дане питання, або використовуючи фактичний матеріал, відмічається, що приймаються незгодженні (або суперечні) об'єктивним економічним законом рішення, або тільки ставляться питання, то студентові потрібно показати своє відношення до конкретного трактування.

При визначенні місця предмета дослідження: в економічному розвитку України показати його сучасний стан з використанням статистичного матеріалу. Після того, як визначена сутність фінансової категорії, необхідно в **другому** розділі зробити критичний розгляд законодавчої бази, розглянути чинні нормативні акти щодо теми дослідження. В тих темах, де це доцільно, необхідно виділити в окремий розділ. Теоретичне обґрунтування теми неможливе без дослідження стану діючої практики організації фінансів, яка розкривається шляхом аналітичного дослідження, де цифровий матеріал надати в динаміці у вигляді таблиць, діаграм, графіків тощо (**третій розділ**) та без вивчення досвіду економічно розвинених країн, оцінки можливості його використання в умовах України (**четвертий розділ**). Це дасть можливість запропонувати заходи по вдосконаленню організації фінансових відносин (**п'ятий розділ**). Наприкінці основної частини розкриваються можливі шляхи вирішення тих чи інших проблем, що стосуються даної теми. Тому останній розділ повинен містити комплекс теоретичних рекомендацій щодо поліпшення організації фінансових відносин у господарській і соціальній сфері держави й підвищення їх ролі у впровадженні ринкових відносин.

Обов'язково окремим питанням виділяються проблемні і дискусійні аспекти дослідження. При цьому наводяться цифрові дані, проводиться їх аналіз і дається оцінка отриманим результатам. В кінці кожного розділу потрібно підвести підсумки і показати необхідність вирішення певного завдання для повноти розкриття теми.

Висновки курсової роботи повинні випливати з проведеного дослідження і мати зв'язок з його результатами. У висновках підводяться підсумки по всіх висвітлених питаннях, визначаються шляхи і напрями вирішення проблемних аспектів теми. Рекомендації можуть бути розроблені студентом як самостійно на підставі практичного досвіду, так і шляхом узагальнення пропозицій, що містяться у літературних джерелах.

До **змісту** роботи пред'являються наступні вимоги:

- системність, послідовність і конкретність викладення матеріалу;
- логіка і науковий стиль викладеного матеріалу;
- виділення в тексті окремих абзаців, адже занадто громіздке речення і великі фрагменти не сприяють його

розумінню;

- завершеність викладення кожної думки;
- наявність власних обґрунтованих думок щодо питань, які розглядаються в роботі.

Зміст роботи треба викладати відповідно до плану, стисло, лаконічно, не припускаючи повторень та непотрібних відступів від теми.

Курсова робота повинна бути написана **самостійно**. Всі наведені в тексті цитати та цифровий матеріал потрібно супроводжувати посиланнями на відповідні джерела. Якщо аналізується практичний матеріал, то слід вказати об'єкт аналізу. Обов'язковим для розкриття теми курсової роботи є залучення цифрових даних. Джерелом їх можуть бути статистичні щорічники, спеціальні видання Міністерства фінансів чи Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, дані податкової адміністрації, а також фактичний матеріал, зібраний за місцем роботи.

Цифровий матеріал має бути представлений у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків, які повинні бути логічним продовженням викладених теоретичних положень та мати повний опис по ходу роботи.

На кожен таблицю та інші ілюстрації треба давати посилання на джерело, супроводжувати їх аналізом змісту та висновками

C. C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернет, презентація, відеокурси)
01.09.2022	Тема 1. ПРЕДМЕТ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ. ФІНАНСОВІ КАТЕГОРІЇ	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 5,6,7,8,9,10 додаткова 1-8,21,24
01.09.2022	1.1. Предмет і метод науки про фінанси. 1.2. Взаємозв'язок фінансів з іншими вартісними категоріями. 1.3. Функції фінансів 1.4. Фінансові ресурси	Практичне заняття, (2 год), F2F	План проведення заняття 1 Розгляд теоретичних питань: 2. Поточний контроль знань по тестовим питанням згідно методичних рекомендацій по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення дискусійних питань. Дискусійні питання сутності фінансів. Сучасна світова та вітчизняна думка. Функції фінансів. Точки зору з цього питання вчених у галузі фінансів. Аналіз різних тверджень щодо функцій фінансів і позицій функціонування фінансових відносин в умовах ринкової економіки. Фінансова стабілізація. Ознаки фінансової стабілізації на макро-мікрорівнях економіки. 4. Практична частина: розв'язання задач
08.09.2022	Тема 2. ГЕНЕЗИС І ЕВОЛЮЦІЯ ФІНАНСІВ	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 5,6,7,8,9,10 додаткова 5,6,7,15,18,20
08.09.2022	2.1. Два основні етапи розвитку фінансів 2.2. Утворення сучасної фінансової системи	Практичне заняття, (2 год), F2F	План проведення заняття 1 Розгляд теоретичних питань: 2. Поточний контроль знань по тестовим питанням згідно методичних рекомендацій по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення дискусійних питань. Фінансова політика України на сучасному етапі економічного розвитку. Проблеми правового забезпечення фінансових відносин у період переходу до ринкової економіки. Негативні явища у фінансовій політиці України, причини їх виникнення і можливі варіанти дій щодо їх недопущення в умовах ринкової трансформації економіки. 4. Практична частина: розв'язання задач
15.09.2022 22.09.2022	Тема 3. ФІНАНСОВЕ ПРАВО ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	Лекція, (4 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 5,6,7,8,9,10 додаткова 2,8,14,19,21
15.09.2022 22.09.2022	3.1. Фінансова політика – складова частина економічної і соціальної політики держави 3.2. Фінансовий механізм 3.3. Фінансове планування. 3.4. Управління фінансами	Практичне заняття, (4 год), F2F	План проведення заняття 1 Розгляд теоретичних питань: 2. Поточний контроль знань по тестовим питанням згідно методичних рекомендацій по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення дискусійних питань. Напрями реформування фінансового механізму в умовах ринкової економіки. Фінансова політика та фінансова безпека держави. Аудит, його принципи, розвиток і становлення в Україні.
29.09.2022 06.10.2022	Тема 4. ПОДАТКИ. ПОДАТКОВА СИСТЕМА	Лекція, (4 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5,6,7,8,9,10 додаткова 2,7,8,21,24
29.09.2022 06.10.2022	4.1. Суть і функції податків. Класифікація податків, її ознаки. 4.2. Податкова політика: поняття та її принципи. 4.3. Розвиток видів податків і форм оподаткування. 4.4. Реформування податкової політики України.	Практичне заняття, (4 год), F2F	1 Розгляд теоретичних питань: 2. Поточний контроль знань по тестовим питанням згідно методичних рекомендацій по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення дискусійних питань. Наукові основи побудови податкової системи держави. Чи враховані податкові концепції видатних економістів світу при побудові податкової системи України на сучасному етапі? Податкова гіпотеза А.Леффера та її відображення у податковій системі України. Оподаткування процесів споживання в Україні: переваги та вади. Проблеми організації стягнення податків в Україні та шляхи їх вирішення. 4. Практична частина: розв'язання задач
13.10.2022	Тема 5. БЮДЖЕТ. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3, 4, 5,6,7,8,9,10,11 додаткова 8,11,12,14,22
	5.1. Бюджет як економічна категорія		

13.10.2022	5.2. Функції бюджету 5.3. Поняття бюджетної системи 5.4. Бюджетне планування і прогнозування 5.5. Бюджетне право 5.6. Бюджетний процес і його основні елементи. 5.7. Бюджетний контроль	Практичне заняття, (2 год), F2F	1 Розгляд теоретичних питань: 2. Поточний контроль знань по тестовим питанням згідно методичних рекомендацій по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення дискусійних питань. Бюджетний устрій і бюджетна система України на сучасному етапі. Оцінка можливих підходів до вирішення питання про підвищення ролі й значення бюджетних відносин в укріпленні економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань. Шляхи визначення економічно обґрунтованих основ організації бюджетного процесу та реалізації загальних науково обґрунтованих принципів складання, розгляду проектів бюджетів та їх затвердження та виконання. Удосконалення міжбюджетних відносин в Україні та світі: проблеми та перспективи. 4. Практична частина: розв'язання задач
21.10.2022	Тема 6. ДОХОДИ І ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 5,6,7,8,9,10,11 додаткова 8,16,17,18
21.10.2022	6.1. Економічна сутність доходів і видатків бюджету, їх класифікація. 6.2 Доходи державного бюджету 6. 3. Видатки державного бюджету 6.4. Бюджетний дефіцит	Практичне заняття, (2 год), F2F	1 Розгляд теоретичних питань: 2. Поточний контроль знань по тестовим питанням згідно методичних рекомендацій по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення дискусійних питань. Збільшення доходної частини державного бюджету. Оптимальний розподіл видатків бюджету. Пошук джерел покриття бюджетного дефіциту. 4. Практична частина: розв'язання задач Захист індивідуальної роботи
27,10,2022	Тема 7. ДЕРЖАВНИЙ КРЕДИТ 7.1. Економічна суть державного кредиту	Лекція (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5, 8,9,10,11 додаткова 2,14,18
27.10.2022	7.2. Види державного кредиту 7.3. Державний борг. Капітальний і поточний державний борг.	Практичне заняття (2 год) F2F	План проведення заняття 1 Розгляд теоретичних питань: 2. Поточний контроль знань по тестовим питанням згідно методичних рекомендацій по виконанню самостійної роботи. 3. Обговорення дискусійних питань. Проблеми внутрішнього і зовнішнього боргу. 3. Практична частина (розв'язання задач).
10.11.2022	Тема 8. СТРАХУВАННЯ ТА СТРАХОВИЙ РИНОК 8.1. Економічна необхідність і роль страхування	Лекція (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1-11 додаткова 3,8,11
10.11.2022	8.2. Класифікація основних форм страхової діяльності. 8.3. Функції страхування. 8.4. Страховий ринок.	Практичне заняття (самостійна, групова робота) (2 год)	План проведення заняття 1 Розгляд теоретичних питань: 2. Поточний контроль знань по тестовим питанням згідно методичних рекомендацій по виконанню самостійної роботи. 3. Обговорення дискусійних питань. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Проблеми та перспективи впровадження медичного страхування в Україні. Страхування – сфера чи ланка фінансової системи? . Формування і розвиток страхового ринку в Україні.
17.11.2022	Тема 9. ФІНАНСОВИЙ РИНОК 9.1. Сутність фінансового ринку	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5-11 додаткова 8,15,21
17.11.2022	9.2. Класифікація складових фінансових ринків. 9.3. Види цінних паперів, які можуть випускатись і обертатись в Україні. 9.4. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні 9.5. Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.	Практичне заняття (2 год) F2F	План проведення заняття 1. Розгляд теоретичних питань: 2. Обговорення проблемних питань: Особливості місця і ролі держави на фінансовому ринку. Пріоритетні напрями розвитку вітчизняного фінансового ринку. 3. Практична частина (розв'язання задач).
24.11.2022 01.12.2022	Тема 10. ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	Лекція (4 год)	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 5-11 додаткова 3.15.18.17

24.11.2022 01.12.2022	10.1. Сутність фінансів підприємницьких структур, їх функції і основи організації 10.2. Фінанси підприємств (об'єднань) матеріального виробництва. 10.3. Фінанси підприємств і організацій невикробничої сфери. 10.4. Фінанси громадських об'єднань. 10.5. Фінанси професійних спілок. Фінанси політичних партій і громадського руху.	Практичне заняття (4 год) F2F	План практичного заняття 1. Розгляд теоретичних питань: 2. Обговорення питань, що були винесені на самостійне вивчення, згідно методичних вказівок по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення проблемних питань: Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в умовах ринкових перетворень. Розвиток та особливості функціонування малого бізнесу в Україні. Інвестиції та інвестиційна діяльність в умовах переходу до ринку. Особливості фінансових відносин на підприємствах різних форм власності і господарювання. 4. Практична частина (розв'язання задач).
08.12.2022	Тема 11. МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ 11.1. Поняття фінансового механізму зовнішньоекономічних відносин. Суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності. 11.2. Валютне регулювання і валютні обмеження. 11.3. Валютний курс. 11.4. Міжнародний фінансовий ринок.	Аудиторна (лекція 1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 5-11 додаткова 20
08.12.2022	11.2. Валютне регулювання і валютні обмеження. 11.3. Валютний курс. 11.4. Міжнародний фінансовий ринок.	Практичне заняття (презентації, самостійна, дискусія) (1 год) F2F	1. Розгляд теоретичних питань: 2. Обговорення питань, що були винесені на самостійне вивчення, згідно методичних вказівок по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення проблемних питань: Державний контроль за здійсненням валютних операцій і своєчасним надходженням коштів. Вплив політики лібералізації зовнішньої торгівлі на фінансове становище України. Роль фінансів в міжнародному інтеграційному процесі. іансові аспекти діяльності підприємств з іноземними інвестиціями.
08.12.2022	Тема 12. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ 12.1. Сутність фінансового менеджменту	Лекція (лекція 1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 5-11 додаткова 21,22
08.12.2022	12.2. Стратегічний та оперативно-тактичний фінансовий менеджмент 12.3. Фінансовий механізм підприємства 12.4. Функції фінансового менеджера	Практичне заняття (презентації, самостійна, дискусія) (1 год) F2F	1. Розгляд теоретичних питань: 2. Обговорення питань, що були винесені на самостійне вивчення, згідно методичних вказівок по виконанню самостійної роботи 3. Обговорення проблемних питань: Державний контроль за здійсненням валютних операцій і своєчасним надходженням коштів. Вплив політики лібералізації зовнішньої торгівлі на фінансове становище України. Роль фінансів в міжнародному інтеграційному процесі. іансові аспекти діяльності підприємств з іноземними інвестиціями.
15.12.2022		2 год	Контрольні заходи

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

- Борисова І. С., Краснікова О. М. Фінанси: Навчально-методичний посібник для проведення лекційних, практичних (семінарських) занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Фінанси» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності: 071 «Облік і оподаткування»; 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2020. 254 с.
- Теорія фінансів: Навчальний посібник / за загальною ред. О.Д. Василика. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 480 с.
- Фінанси / за заг. ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. К.: Знання, 2008. 611 с.
- Фінанси : навчальний посібник / Л. В. Лисяк, С. В. Качула, Л. О. Міщенко, Д. А. Міщенко ; за ред. д. е. н., проф., акад. АЕН України Л. В. Лисяк. – Дніпро: ТОВ «Акцент ПП», 2017. – 298 с.
- Фінанси у схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / [Булавінець В. М., Горин В. П., Сидор І. П.]; за заг. ред. В. П. Горина. - Тернопіль: Вектор, 2017. - 181 с.
- Фінанси. Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 720 с.
- Фінанси: навч. посіб. в 2-х частинах / Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.; за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса: Атлант, 2015. ч.1. 344с.
- Фінанси: навч. посіб. за кредитно-модульною системою навчання / Аранчій В.І., Капаєва Л.М., Краснікова О.М., Борисова І.С.; під заг. ред. В.І. Аранчій. Полтава: АСМІ, 2009. 592 с.
- Фінанси: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. 2-ге вид., / О.Р. Романенко, С.Я. Огородник, М.С. Зязюн, А.А. Славкова. К.: КНЕУ, 2006. 387 с.
- Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. С. 19-24.
- Юхименко П. І., Федосов В. М., Лазебник Л. Л. та ін. Теорія фінансів: підручник / за ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. К.: Центр учбової літератури, 2010. 576 с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

- Конституція України: за станом на 1 січ. 2009 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2009.–62 с.
- Податковий Кодекс [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/podatkovij_kodeks_ukraini.htm
- Про затвердження Положення про Державну фіскальну службу України [Електронний ресурс] : Постанова КМУ від 21 травня 2014 р. № 236. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>

4. Про утворення Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс] : Постанова КМУ від 28 жовтня 2015 р. № 868. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи [Електронний ресурс] : Закон України від 28 грудня 2014 р. № 71-VIII. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/71-19>
6. Про Державну фіскальну службу України [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 18 березня 2013 № 141/2013. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/15534.html>
8. Бюджетний кодекс України, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] : Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення
9. Артус М.М. Проблеми трактування сутності та функції категорій "фінанси". Фінанси України. 2007. № 4. С. 127-135.
10. Фінанси: курс для фінансистів: навч. посіб. / за ред. В.І.Оспішцева. К:Знання, 2008. 567 с.
11. Білецька Л. В. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). навч. пос. 2-ге вид. перероб. та доп./ Л. В. Білецька, О. В. Білецький, В. І. Савич. К.: Центр учбової літератури, 2009. 688 с.
12. Благун І.Г. Фінанси: навч. посіб. / І. Г. Благун, Р. С. Сорока, І. В. Єлейко. Львів: Магнолія. 2007. 326с.
13. Вдовенко Л. О. Фінанси: навч. посіб. / Л. О. Вдовенко, Н. М. Сушко, Н. Д. Фаюра. К.: Центр учбової літератури, 2010. 152с.
14. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 432 с.
15. Ганевич Є. М. Фінансова система України. Є.М. Ганевич, С.В. Михайленко. Фінанси. навч. метод посіб. Одеса: Пальміра. 2012. 454 с.
16. Молдован О. О. Державні фінанси України: досвід та перспективи реформ: монографія. К. : НІСД, 2011. 377 с.
17. Романенко О.Р. Фінанси : Підручник, 4-е вид. К.: Центр учбової літератури, 2009. 312 с.
18. Фінанси різних форм бізнесу: навч. посіб. / Н. Г. Пігуль, О. В. Люта. Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2011. 201с.
19. Фінанси у запитаннях і відповідях: навч. посібник / О. Д. Данилов, Серебрянський Д.М. 2-е вид. перероб та допов. К. : НУДПСУ. 2008. 175 с.
20. Фінанси. Навчальний посібник / З. М. Мочаліна, Н. І. Склярчук, І. А. Федоренко. Харків: ХНАМГ, 2008. 392 с.
21. Фінанси: навч. посіб. в 2-х частинах / Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.; за заг. ред. Баранової В.Г. Одеса: Атлант, 2015. ч.1. 344с.
22. Фінансове право: навч. посіб. / за ред. М. П. Кучерявенка. Х.: Право, 2010. 319 с.
23. Шкробот М. Визначення сутності поняття «фінансові ресурси». Економічний аналіз. 2011. Вип. 8., Ч. 1. URL: http://econa.at.ua/Vypusk_8/p1/shkrobot.pdf
24. Юхименко П. І., Федосов В. М., Лазебник Л. Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / за ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. К.: Центр учбової літератури, 2010. 576 с.

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Васильчук І. П., Ізмайлова Н. В., Зайцева А. С. Тенденції та чинники фінансової діяльності суб'єктів підприємництва в Україні. Ефективна економіка. 2022. № 4. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10171> (дата звернення: 05.10.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.4.5 (Index Copernicus (IC))
2. Смирна О. В., Ізмайлова Н. В. Сучасний стан та проблеми формування капіталу українських підприємств в умовах кризових явищ. Ефективна економіка. 2022. № 1. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9904> (дата звернення: 05.10.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.1.92 (Index Copernicus (IC))
3. Ізмайлова Н. В., Васильчук І. П., Смирна О. В. Підтримка стабільної діяльності підприємства під час активної фази епідемічних явищ в Україні. Ефективна економіка. 2021. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9742> (дата звернення: 05.10.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.12.91 (Index Copernicus (IC))
4. Ізмайлова Н. В. Передумови та перші наслідки впливу коронакризи на рентабельність гірничо-видобувних підприємств. Ефективна економіка. 2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8434> (дата звернення: 05.04.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.99 (Index Copernicus).
5. Ізмайлова Н. В. Фінансові аспекти підвищення економічної ефективності гірничо-видобувних підприємств в сучасних умовах. Ефективна економіка. 2019. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7499> (Index Copernicus).
6. I. Vasylichuk, N. Izmaylova, O. Smyrna, T. Petrishyna and K. Slusarenko. Access to Finance as a Driver Innovation / International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2021 (ISC-SAI 2021). SHS Web of Conferences 100, 01020 (2021) DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110001020>
https://www.researchgate.net/publication/350501595_Access_to_Finance_as_a_Driver_Innovation
7. Корнілов Д. С., Ізмайлова Н. В. Готівка: реалії, проблеми, перспективи // Eurasian scientific discussions. Proceedings of the 5 th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2022. Pp. 739-743. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-eurasian-scientific-discussions-5-7-iyunya-2022-goda-barselona-ispaniya-arhiv/>.
8. Ізмайлова Н. В., Обод Д. Ф. Ефективне управління оборотними активами підприємства// International scientific innovations in human life. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2022. Pp. 712-715. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mezhdunarodnaya-nauchnoprakticheskaya-konferentsiya-international-scientific-innovations-in-human-life-19-21-yanvarya-2022-goda-manchester-velikobritaniya-arhiv/>.
9. Макаров П.Д., Ізмайлова Н.В. Інвестування в екологічні проекти "ПрАТ Арселорміттал Кривий Ріг". Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути [зб.наук. пр.]: матеріали XXIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 10 грудня 2021р.). Київ, 2021. С.51-58 https://openscilab.org/wp-content/uploads/2021/12/suchasni-vikliki-i-aktualni-problemi-nauki-osviti-ta-virobnictva-mizhgaluzzevi-disputi_2021_12_10.pdf
10. Ізмайлова Н. Спекуляції на ринку криптовалют. / Н.Ізмайлова, С.Марченко. Priority directions of science and technology development. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. SPC "Sci-conf.com.ua". Kyiv, Ukraine. 2021. Pp. 806-811. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-echnology-development-13-15-iyunya-2021-goda-kyiv-ukraina-arhiv/> ISBN 978-966-8219-84-9

- Ізмайлова Н.В. Вплив коронакризи на результати роботи ПАТ «Арселор Міттал Кривий Пір» за 9 місяців 2020 року //Н. Ізмайлова, С. Скворцова // Priority directions of science and technology development. Abstracts of the 3rd International scientific and practical conference. SPC —Sci-conf.com.ua.. Kyiv, Ukraine. 2020. Pp. 1220-1223. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-technology-development-22-24-noyabrya-2020-goda-kiev-ukraina-arhiv/>
- Ізмайлова Н.В. Соціальне партнерство ПАТ «АрселорМіттал Кривий Пір» з містом та місцевими громадами //Н. Ізмайлова, С. Скворцова // Priority directions of science and technology development. Abstracts of the 3rd International scientific and practical conference. SPC —Sci-conf.com.ua.. Kyiv, Ukraine. 2020. Pp. 1224-1228. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-technology-development-22-24-noyabrya-2020-goda-kiev-ukraina-arhiv/>
- Ізмайлова Н.В. Визначення операційного ризику гірничо-видобувного підприємства //Н. Ізмайлова, А.І. Капустінська //XI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути» (м. Київ, 11 грудня 2020 року). С.192-199 https://openscilab.org/wp-content/uploads/2020/12/suchasni-vikliki-i-aktualni-problemi-nauki-osviti-ta-virobnictva_2020_12_11_tezy.pdf
- Н. В. Ізмайлова, А. Ю. Ламінська. Оптимізація політики управління оборотним капіталом підприємства VI Международная научно- практическая конференция «Dynamics of the development of world science» 19-21 февраля 2020 года Ванкувер, Канада. // Dynamics of the development of world science. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2020. Pp. 596-601. <https://sci-conf.com.ua/vi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-k/>

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Дисципліни, які є необхідними передумовами для вивчення зазначеного курсу: Макроекономіка, Мікроекономіка, Страхування

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	32	8
Практичні (лабораторні)	32	6
Самостійна робота студента (СРС)	44	92
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	12	12
Курсова робота (у складі самостійної роботи)	30	30

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	10	5
виконання контрольних (модульних) робіт	25	25
виконання і захист завдань самостійної роботи	10	10
науково-дослідницька робота	5	10
Підсумковий контроль (екзамен)	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи.	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- ❖ не запізнюватися на заняття;
- ❖ не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- ❖ самостійно опрацьовувати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- ❖ при підготовці есе, есе-рефлексії на статтю, що запропонована вам для читання (див. семестровий план), оцінюється якість та оригінальність наведених вами аргументів. Есе повинно бути надіслано до 16:00 у попередній день перед семінаром. Усі повинні обов'язково підготувати есе, а його відсутність з будь-яких причин не може бути виправданням.
- ❖ конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проектів/курсowego проекту);
- ❖ своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою лабораторні та практичні завдання;
- ❖ брати очну участь у контрольних заходах;
- ❖ будь-яке відтворення результатів чужої праці (виключаючи практичну роботу над командним проектом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);

наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

практичні (різні види практичних завдань, вирішення кейсів, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики);

пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

метод проблемного викладу;

дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор

[Zoom](#) – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

[ZELIS](#) - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:

[Coursera](#) – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.

[EdX](#) – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

[Prometheus](#) — український громадський проект масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримуєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі. Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій (нова редакція) затверджено Вченою радою 25.11.2021 р., Протокол № 5 та введено в дію Наказом від 25.11.2021 р. №169 : https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри фінансів, банківської справи та страхування Державного університету економіки і технологій - протокол №01 від 29.08.2022 року

Укладач

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою фінансів, банківської справи та страхування
Протокол №01 від 29 серпня 2022 року
Завідувач кафедри

Науково-методичною радою Державного університету
економіки і технологій
Протокол № 01 від 20 вересня 2022 року

Голова науково-методичної ради

Н.В.Ізмайлова

М.М.Садovenko

В.В.Орлов